

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-FH-II-B-1020/2012. számú, fogyasztóvédelmi bírság és intézkedés kiszabását tartalmazó határozata a Wáberer Hungária Biztosító Zrt. számára.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39., a továbbiakban: Felügyelet) által a **Wáberer Hungária Biztosító Zrt.**-vel (székhelye: 1211 Budapest, Szállító u 4., a továbbiakban: Biztosító) szemben hivatalból lefolytatott eljárás megállapításai alapján a következő

h a t á r o z a t o t

hozom:

- I. Kötelezem a Biztosítót, hogy a 2013. január 1-től flottára kötött szerződések vonatkozásában alkalmazandó kötelező gépjármű felelősségbiztosítási díjait rögzítő díjtarifájában határozza meg, hogy a díj meghatározásánál korrekciós tényezőt képező „főtevékenység kedvezmény” alkalmazása szempontjából a flottát üzemben tartó cégnek mely időszakban vagy időpontban kell a díjtarifában meghatározott cégjegyzékbe bejegyzett TEÁOR '08 kóddal rendelkeznie, és a díjtartifa „főtevékenység kedvezményre” vonatkozó rendelkezéseit, valamint a kedvezmény mértékét ennek megfelelő tartalommal 2012. november 16-án, a 2012. október 30-án közzétett díjtarifája közlésével érintett sajtótermékekben és a honlapján jelentesse meg.
- II. Megtiltom a Biztosítónak a „Sofőr Felelősségbiztosítás (Bónuször)” elnevezésű termékre vonatkozó biztosítási tevékenység végzését.
- III. A 2013. január 1. napjától érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtarifája hirdetményének a honlapon történő közzétételére vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt a Biztosítóval szemben 1 000 000,- Ft, azaz egymillió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabok ki.
- IV. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtartifa meghirdetéssel összefüggésben a Biztosítót az alábbi intézkedések megtételére kötelezem:
 1. Kötelezem a Biztosítót, hogy a 2013. január 1. napjától érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtarifája hirdetményének a casco kedvezményre vonatkozó részét a fogyasztók megfelelő tájékoztatását szolgáló módon egészítse ki.
 2. Kötelezem a Biztosítót, hogy a 2013. január 1. napjától érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtarifája hirdetményének díjszámítási képlet határozatlan idejű flottaszerződés kötése esetén megnevezésű, továbbá az 5. számú és a 6. számú, valamint a 7. számú táblázatát a fogyasztók megfelelő tájékoztatását szolgáló tartalommal egészítse ki.
 3. Kötelezem a Biztosítót, hogy a 2013. január 1. napjától érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtarifája hirdetményének Üzemanyag kedvezményre vonatkozó része tekintetében teremtsen meg annak összhangját a hirdetmény Díjkorrekciós pontokat tartalmazó táblázatával.

Kötelezem a Biztosítót, hogy az IV.1.-IV.3. pontok szerinti kötelezésekkel érintett díjtarifa hirdetmény részeket, a megtévesztést nélkülöző kereskedelmi gyakorlatot biztosító tartalommal 2012. november 16. napján, a 2012. október 30-án közzétett díjtarifája közlésével érintett sajtótermékekben, továbbá honlapján jelentesse meg.

V. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt a Biztosítóval szemben 1 000 000,- Ft, azaz egymillió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabok ki.

VI. Kötelezem a Biztosítót, hogy 2013. január 2-án – a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtarifa meghirdetésére ezen időpontban hatályos jogszabályi rendelkezésekkel összhangban, az ekkor megengedett lehető leghamarabbi hatálybalépési időponttal – olyan kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtarifát hirdessen meg, amely az egyedi szerződések bonus-malus díjszorzóit a bonus-malus rendszerre vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban – és valamennyi egyedi szerződésre kiterjedően – határozza meg.

A kiszabott fogyasztóvédelmi bírságokat — összességében 2 000 000,-Ft bírságot — a határozat jogerőre emelkedésétől számított **30 napon** belül kell a Felügyeletnek a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00283834-30000003 számú számlájára - "fogyasztóvédelmi bírság" megjelöléssel, valamint a határozat számának feltüntetésével - befizetni. A fogyasztóvédelmi bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén a közigazgatási végrehajtás szabályai kerülnek alkalmazásra. A fogyasztóvédelmi bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámolására kerül sor, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék.

A késedelmi pótlékot a Felügyelet hivatkozott számú számlájára kell befizetni, a határozat számának feltüntetésével, „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, a fizetési kötelezettség haladéktalanul végrehajtásra kerül.

A Felügyelet eljárása során eljárási költség nem merült fel.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye. Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a határozat felülvizsgálatát a közléstől számított 30 napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Törvényszéktől keresettel kérheti. A keresetlevelet – a Fővárosi Törvényszéknek címezve – a Felügyeletnél kell 3 példányban benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben vagy az alperes közigazgatási szerv kereseti ellenkérelmének kézhezvételétől számított 8 napon belül írásban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 1. § (3) bekezdésének értelmében a Felügyelet tevékenységének célja a pénzügyi közvetítőrendszer stabil, zavartalan, átlátható és hatékony működésének biztosítása, az annak részét képező személyek és szervezetek prudens működésének elősegítése, a tulajdonosok gondos joggyakorlásának folyamatos felügyelete, a nemkívánatos üzleti és gazdasági kockázatok feltárása, a már kialakult kockázatok csökkentése vagy megszüntetése, illetve az egyes pénzügyi szervezetek prudens működésének biztosítása érdekében megelőző intézkedések alkalmazása.

A Psztv. 7. § d) és e) pontjai alapján a Felügyelet feladatai közé tartozik a Biztosító működésére és tevékenységére vonatkozó, a feladatkörébe tartozó jogszabályi rendelkezések betartásának, továbbá a Felügyelet által hozott határozatok végrehajtásának ellenőrzése, illetve folyamatos vizsgálata, valamint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – eljárás az előbbiek megsértése esetén, és ennek során intézkedések alkalmazása, kivételes intézkedések alkalmazása, bírság kiszabása.

A Psztv. 38. § (1)-(2) bekezdése alapján a Felügyelet folyamatos felügyeletet gyakorol a Biztosító felett, amelynek keretében ellenőrizte a Biztosító által 2012. október 30-án a Magyar Hírlap, illetve a Napi Gazdaság országos napilapokban meghirdetett 2013. január 1-től az egyedi és a flottára kötött szerződések vonatkozásában alkalmazandó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtarifáját. A Biztosító által meghirdetett díjtartifa kapcsán a Felügyelet a Psztv. 64. §-a és a 73. § (1) bekezdése alapján hivatalból fogyasztóvédelmi célvizsgálatot is indított a Biztosítóval szemben.

A Psztv. 64. § (1) bekezdése alapján a Felügyelet kérelemre vagy hivatalból indított eljárás keretében ellenőrzi

a) a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy által nyújtott szolgáltatást igénybe vevő fogyasztóval szemben tanúsítandó magatartásra vonatkozó kötelezettséget megállapító, a 4. §-ban felsorolt törvényekben vagy az azok végrehajtására kiadott jogszabályban előírt rendelkezések, valamint

b) az alábbi törvényekben meghatározottak szerint

ba) a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény rendelkezéseinek,

bb) a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvény rendelkezéseinek, továbbá

bc) az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló törvény rendelkezéseinek (a továbbiakban az a) és a b) pont együtt: fogyasztóvédelmi rendelkezések), továbbá

c) az e törvény szerinti pénzügyi fogyasztói jogvitával kapcsolatos kötelezettség betartását, és - ide nem értve a szerződés létrejöttének, érvényességének, joghatásainak és megszűnésének, továbbá a szerződésszegésnek és annak joghatásainak megállapítását - eljár e rendelkezések megsértése esetén (a továbbiakban: fogyasztóvédelmi eljárás).

A Psztv. 42. § (4) bekezdése alapján: „A Felügyelet valamely eljárásában jogszerűen megszerzett iratot, adatot, dokumentumot vagy egyéb bizonyítási eszközt más eljárásaiban is felhasználhatja.”

A Felügyelet továbbá hivatalból célvizsgálatot indított a Biztosító „Sofőr Felelősségbiztosítás (Bonuszór)” biztosítás jogszabályszerűségének vizsgálatára. A Felügyelet a fogyasztók érdekeinek védelme céljából vizsgálta a Biztosító hivatkozott biztosítási termékét.

A FOLYAMATOS FELÜGYELÉS KERETÉBEN MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS, JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET, A TÉNYÁLLÁS MINŐSÍTÉSE

I.1 Tényállás

A Felügyelet megállapította, hogy 2013. január 1-től alkalmazandó díjtarifája szerint a Biztosító a flottára kötött szerződések vonatkozásában a díj meghatározásánál korrekciós tényezőként ún. „főtevékenység kedvezményt” is alkalmaz. A kedvezményt a díjtarifa a következőképpen határozza meg: „A 12. számú táblázatban meghatározott mértékű főtevékenység kedvezmény érvényesíthető határozatlan idejű, a 3,5t megengedett legnagyobb össztömeget el nem érő tehergépkocsira, vagy személygépkocsira kötött szerződésre, amennyiben a cég cégjegyzékbe bejegyzett főtevékenysége a 12. számú táblázatban megjelölt TEÁOR '08 ágazati kódok (két numerikus karakter jelöli) valamelyikébe tartozik.” A definícióban hivatkozott 12. számú táblázat szerint a főtevékenység kedvezmény az ágazati kódtól függően 0 %-tól 50 %-ig terjedhet. Azt azonban a díjtarifa nem határozza meg, hogy a kedvezmény alkalmazása szempontjából mely időszakban vagy időpontban fennálló állapot az irányadó.

I.2 Jogszabályi környezet

A Gfbt. 3. § 5. pontja szerint a díjtarifa a külön rendeletben meghatározott gépjármű-kategóriánként, és – a flotta kivételével – bonus-malus osztályonként, egy meghatározott naptári évre vonatkozóan a biztosító által megállapított alapidíjak és a díj meghatározásánál alkalmazható valamennyi korrekciós tényező összessége.

A Gfbt. 11. § (2)-(3) bekezdései és a Gfbt. 62/A. § (1) bekezdésének átmeneti rendelkezése a díjtarifával kapcsolatban az alábbiak szerint rendelkeznek: A biztosító köteles a flottára kötött szerződés vonatkozásában – az egyedi szerződéseket illető díjtarifa meghirdetésével egyidejűleg – a 2013. január 1-től alkalmazandó díjtarifáját legalább két országos napilapban és a honlapján meghirdetni, amelyet nem változtathat meg. A biztosító a díjat a flottára kötött szerződés vonatkozásában a meghirdetett – időszak, illetve tartam kezdőnapján érvényben lévő – díjtarifa alapján alakítja ki és azt az adott biztosítási időszak alatt nem változtatja meg.

I.3 A tényállás minősítése

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Biztosító 2013. január 1-től a flottára kötött szerződések vonatkozásában alkalmazandó díjtarifáját – a Biztosító által megállapított és 2013. január 1-től alkalmazandó alapidíjak és a díj meghatározásánál alkalmazható valamennyi korrekciós tényező összességét – köteles az ott meghatározott módon közzétenni, azt díjszabása során – a díjtarifa hatálya alá eső biztosítási szerződésekre – változtatás nélkül alkalmazni. A díjtarifa, illetve díjszabás kapcsán előírt jogszabályi kötelezettségek indoka, hogy lehetővé tegye valamennyi kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződéskötési kötelezettséggel terhelt üzembentartó számára, hogy a meglévő, illetve a társbiztosítóknál köthető biztosítása következő évi díját – a biztosítók közzétételei alapján – egyértelműen meghatározza, ezáltal a számára legelőnyösebb biztosítás megkötésére tegyen ajánlatot. A Gfbt. 11. § (2) és (3) bekezdéséből fakadóan a Biztosítónak flottára kötött szerződések

díjainak megállapításához szükséges díjtarifáját oly módon kell kialakítania és meghirdetnie, hogy az pontosan, egyértelműen tartalmazza a díj meghatározásánál alkalmazandó korrekciós tényezőket, biztosítva ezáltal a díjszabás hatálya alá tartozó valamennyi flottára kötött szerződés díjának megállapíthatóságát.

A Biztosító a meghirdetett, 2013. január 1-től alkalmazandó díjtarifája egyetlen részében sem határozza meg, hogy a flottára kötött szerződések esetében a díj meghatározásánál korrekciós tényezőt képező „főtevékenység kedvezmény” alkalmazása szempontjából mely időszakban vagy időpontban fennálló állapot az irányadó, azaz a kedvezmény igénybevételéhez a flottát üzemben tartó cégnek mikor kell a díjtarifában meghatározott cégjegyzékbe bejegyzett TEÁOR '08 kóddal rendelkeznie. Ennek következtében viszont nem állapítható meg minden, a díjszabás hatálya alá tartozó egyedi szerződés díja, így a fent kifejtettekre figyelemmel a Biztosító a díjtarifa kialakításával, illetve meghirdetésével megsértette a Gfbt. 23. § (1) és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségét.

A FOGYASZTÓVÉDELMI CÉLVIZSGÁLAT KERETÉBEN MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS, JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET, A TÉNYÁLLÁS MINŐSÍTÉSE

II. A BIZTOSÍTÓ „SOFŐR FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS (BONUSZÖR)” JOGSZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

A Pszttv 42. § (4) bekezdése alapján: *„A Felügyelet valamely eljárásában jogszerűen megszerzett iratot, adatot, dokumentumot vagy egyéb bizonyítási eszközt más eljárásaiban is felhasználhatja.”*

A Felügyelet arra való tekintettel, hogy a 2012. november 5-én indított célvizsgálat során azt tapasztalta, hogy a Biztosító által nyújtott „Sofőr Felelősségbiztosítás (Bonuször)” befolyásolja a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díját, mivel 20% kedvezményt nyújt megkötése esetén a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjból, így a Felügyelet arról döntött, hogy a 2012. november 5-én indult célvizsgálat megszüntetése mellett a feltárt tényállást a 2012. október 30-án indult fogyasztóvédelmi célvizsgálatban értékeli.

II.1. Tényállás

A vizsgálat során a Felügyelet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. §-a alapján bizonyítási eljárást folytatott le.

A Biztosító a www.waberebiztosito.hu hivatalos honlapján a „Sofőr felelősségbiztosítás (Bónuször)” biztosítási termékkel kapcsolatban az alábbi tájékoztatást tette közzé:

„A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés esetén a bonus-malus rendszerrel járó előnyök és hátrányok a szerződő üzemben tartó személyéhez fűződnek, függetlenül attól, hogy az üzemben tartó gépjárművét ki vezette. Így előfordulhat, hogy ha az üzembentartó járművét más vezeti (pl. házasárs, gyermek, családtag, barát), és kárt okoz, az üzembentartó bonus besorolása csökken, és a következő évben és években magasabb díjat kénytelen fizetni. A Sofőr Felelősségbiztosítás / Bonuször ezt a hiányosságot igyekszik orvosolni. A sofőr felelősségbiztosítás a megszerzett bonus-malus besorolás megtartását, megőrzését biztosítja. A Sofőr Felelősségbiztosítás biztosítója a kötelező gépjármű-felelősségbiztosító által kifizetett teljes kárösszeget – a biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási összeg erejéig – a gépjárművel káreseményt okozó vezető felelősségbiztosítása alapján a kötelező

felelősségbiztosítónak megfizeti. Ezt a tényt pedig, az üzemben tartó bonusz besorolását illetően úgy kell figyelembe venni, mintha a kötelező gépjármű-felelősségbiztosító részéről kártérítési kötelezettség nem keletkezett volna, így megmarad az üzembentartó bonusz besorolása.

Sofőr Felelősségbiztosítás csak személygépkocsira és a 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira köthető, a Wáberer Hungária Biztosító kötelezője mellé. A biztosítás területi hatálya azonos az üzemben tartó által az adott gépjárműre kötött kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés területi hatályával, és a biztosítási fedezet a biztosítási szerződés hatálybalépésétől a szerződés megszűnéséig bekövetkezett biztosítási eseményre terjed ki.”

A Felügyelet 2012. november 6. napján kelt 162750/3/2012. számú végzésében rögzített nyilatkozatok megtételére, valamint a végzésben felsorolt dokumentumok megküldésére hívta fel a Biztosítót. A Biztosító a végzésben foglaltaknak a Felügyelet által 2012. november 8-án érkeztetett nyilatkozatával és a nyilatkozatához mellékelt dokumentumok megküldésével tett eleget.

A Biztosító 2012. november 8-án érkeztetett nyilatkozata szerint a „Sofőr felelősségbiztosítás (Bónuször)” biztosítási terméket (a továbbiakban: biztosítási termék) 2013. január 1. napi kockázatviselési kezdettel értékesíti. A biztosítási termék nem csak a 2013. január 1-jei kockázatviselési kezdetű kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződések mellé köthető, hanem a 2012-es kockázatviselési kezdetű kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződések mellé is köthető, azzal, hogy a biztosítási termék kockázatviselési kezdetének legkorábbi időpontja 2013. január 1. napja. A Biztosító nyilatkozata szerint a szerződés nem csupán a nála megkötött kötelező gépjármű- felelősségbiztosítási szerződések mellé köthető meg, hanem önállóan is lehetőség van a megkötésére. A Biztosító előadta továbbá, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződések terhére bejelentett károk 98,75%-a nem éri el a biztosítási termék -2 000 000 Ft-os- összeghatárát. A Biztosító nyilatkozata szerint a társaságuk megalapítása óta a 2 000 000 Ft alatti károk 0,85%-a térült meg, azaz került az ügyfelek által visszafizetésre.

A Biztosító a kárkifizéssel kapcsolatos eljárásával kapcsolatban előadta, hogy a kárkifizéseknek az adott biztosítási időszakban nem kell megtörténnie. A Biztosító előadta, hogy *„amennyiben a kárkifizetés (a kötelező gépjármű-felelősségbiztosító kárkifizetése) a Sofőr felelősségbiztosítás következő biztosítási időszakban történik, Társaságunk a szolgáltatási kötelezettsége fennáll a kárkifizetés időszakának biztosítási összeg erejéig, feltéve természetesen, hogy a kárkifizetés alapját képező kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási káresemény a Sofőr felelősségbiztosítási szerződés hatálybalépését követően következett be.”*

A Biztosító nyilatkozatához csatolta a 2013.01.01. napjától hatályos „Ügyfél-és Adatkezelési tájékoztató, Hasznos tudnivalók Sofőr Felelősségbiztosítási Feltételek” megnevezésű szerződési feltételeit (a továbbiakban: Feltételek).

A Biztosítási Feltételek 3.1 pontja szerint a Biztosító a jelen Biztosítási feltételekkel megkötött Sofőr felelősségbiztosítási szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a biztosítási díj megfizetése ellenében, és a Biztosítási Feltételekben meghatározott biztosítási esemény bekövetkezése esetén, és a Szerződő/Biztosított által választott biztosítási összeg mértékéig mentesíti a Biztosítottat annak a kárnak a megtérítése alól, amelyért őt, mint a jelen

Feltételekben meghatározott gépjármű vezetőjét, a gépjármű üzemben tartójával szemben az által terheli, hogy az üzemben tartó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása alapján a kötelező felelősségbiztosító kártérítést fizetett, és a teljes kárkifizetés összegéről az üzemben tartót a bonus-malus rendszer, az abba való besorolás, illetve a kártörténeti igazolások kiadásának szabályairól szóló 21/2011. (VI.10.) NGM rendelet 7. § (1) bekezdése alapján írásban tájékoztatta.

A Biztosítási Feltételek 3.2. pontja értelmében a szerződő az a természetes személy (fogyasztó), jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, ideértve a gazdasági társaságot, egyéni céget és az egyéni vállalkozót is, aki / amely a gépjármű üzembentartójaként a felelősségbiztosítási szerződés megkötésére ajánlatot tesz, a szerződést megkötí és a biztosítási díj megfizetésére kötelezettséget vállal. Szerződő fél lehet továbbá a természetes személy biztosított is, feltéve, hogy a biztosítási ajánlaton megjelölt gépjárműnek nem az üzembentartója.

A Biztosítási Feltételek 3.3. pontja szerint a Biztosított a 3.2.1. pontban meghatározott szerződőtől különálló természetes személy, aki a szerződő üzembentartó eseti engedélye vagy valamely jogviszony alapján a biztosítási ajánlaton megjelölt gépjárművet jogszerűen vezeti, és akinek a magyar jog szerinti, az üzembentartóval szemben fennálló kártérítési kötelezettségére a felelősségbiztosítási szerződés a Feltételekben meghatározott kockázatra és mértékben fedezetet nyújt.

A Biztosítási Feltételek 4.1. pontja szerint Sofőr felelősségbiztosítási szerződés megkötésére ajánlat két esetben tehető egyrészt, ha az adott gépjárműre az üzemben tartó már rendelkezik a Biztosítónál vagy kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenység végzésére jogosult más biztosítónál érvényes és hatályos egyedi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással, másrészt ha az üzemben tartó az adott gépjárműre vonatkozó egyedi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötésére irányuló ajánlattal egyidejűen, a jelen Feltételek szerinti felelősségbiztosítási szerződés megkötésére irányuló ajánlatot is tesz a Biztosítónak.

A Biztosítási Feltételek szerint biztosítási eseménynek kizárólag az a káresemény minősül, amely káreseményt a biztosítási szerződésben meghatározott forgalmi rendszámú, az üzemben tartója által érvényes és hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással biztosított, nem az üzemben tartó, de az üzemben tartó tudtával és beleegyezésével a Feltételek szerint biztosított személy által vezetett gépjárművel okoznak, feltéve, hogy a kárt az üzemben tartó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása alapján a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás felelősségbiztosítója rendezte, és amelynek keretében a kötelező felelősségbiztosító a károsultak kárát teljes egészében megfizette.

A Biztosítási Feltételek 10.2 pontja szerint a feltételekben meghatározott biztosítási esemény esetén a gépjárművet vezető személy (közvetlen károkozó), mint biztosított, követelheti a Biztosítótól, hogy a biztosítási összeg erejéig álljon helyt azért a kárösszegért, amelyet a gépjármű üzemben tartója az NGM rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt értesítés alapján a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás felelősségbiztosítója részére a bonus-malus rendszerrel járó előnyök megtartása érdekében megfizetni tartozik.

A Biztosítási Feltételek 8. pontja szabályozza a Biztosító szolgáltatási kötelezettségét és annak mértékét a következők szerint:

„8.1. A Biztosító szolgáltatási kötelezettsége biztosítási fedezet időbeli hatálya alatt bekövetkezett, a kötelező felelősségbiztosítónak bejelentett azokra a kötelező-

felelősségbiztosítási káreseményekre vonatkozik, amelyekre a kötelező felelősségbiztosító legkésőbb a jelen Feltételek szerint megkötött szerződés megszűnésétől számított hatodik hónapig kárfizetést teljesít.

8.2. *A Biztosító szolgáltatási kötelezettségének mértékét a biztosítási eseményenként és a biztosítási időszakra megállapított biztosítási összeg határozza meg. „*

A Biztosító a szolgáltatását a szerződő rendelkezése alapján gépjármű üzemben tartójának kötelező gépjármű-felelősségbiztosítója, mint kedvezményezett részére teljesíti.

A Biztosítási Feltételekben foglalt helytállás céljára, valamint a biztosítási összeg rendeltetésére figyelemmel, a szerződő felek megállapodnak abban, hogy a Biztosító a biztosítási szerződésben vállalt szolgáltatási kötelezettségét úgy teljesíti, hogy az üzemben tartó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítója által a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás alapján kifizetett teljes kárösszegnek megfelelő biztosítási összeget a kötelező gépjármű-felelősségbiztosító részére megfizeti, feltéve, hogy a kárösszeg nem haladja meg a biztosítási összeget.

A Felügyelet a Biztosító „*Sofőr Felelősségbiztosítás (Bónuszőr)*” biztosítási termékét abból a szempontból vizsgálta, hogy a szerződési feltételek megfelelnek-e a Gfbt.-ben, továbbá az NGM rendeletben foglaltaknak.

II.2. Jogszabályi környezet

A Bit. 3. § (1) bekezdésének 9. pontjának értelmező rendelkezése alapján *„a biztosítási termék: meghatározott biztosítási kockázatokra vagy kockázatcsoportokra kidolgozott feltétel- és teljesítési rendszer.”*

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 536. § (1) bekezdése szerint: *„biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére kötelezi magát.,,*

A Gfbt. 25. §-ában foglaltak szerint: *„(1) Az üzemben tartó a kármentes időszakhoz igazodó díjkedvezményre (bonus) jogosult, illetve az okozott és a biztosító teljesítési kötelezettségét kiváltó káresemények számához igazodó díjtöbblet (malus) fizetésére köteles.*

(2) A biztosítók külön rendeletben meghatározottak szerint kötelesek a kártörténeti adatokat felhasználni, a kártörténeti adatokon alapuló bonus-malus rendszert működtetni, továbbá a kártörténeti igazolásokat kiadni.”

Az NGM rendelet 7. § szerint: *„(1) Az üzemben tartó jogosult arra, hogy a biztosítónak a teljes kárfizetés összegéről szóló írásbeli értesítését követő 45 napon belül a teljes kárösszeget a biztosítónak megfizesse.*

(2) Ha az üzemben tartó a kárösszeget a biztosítónak megfizette, azt a besorolást illetően úgy kell figyelembe venni, mintha a biztosító részéről kártérítési kötelezettség nem keletkezett volna.

(3) Amennyiben a besorolásnál a későbbiekben megfizetett kárösszeg alapját képező kártérítési kötelezettség már figyelembe vételre került, az üzemben tartó jogosult a (2) bekezdésnek megfelelő besorolás érvényesítésére.

(4) Kármegosztás esetén az adott biztosítási szerződés alapján történt kárfizetést kell figyelembe venni.”

II.3. Tényállás minősítése

Az NGM Rendelet megállapítása szerint a kártörténeti adatokon alapuló bonus-malus rendszerrel járó előnyök és hátrányok a kármentes időszakhoz, valamint a káresemények számához igazodnak.

Az NGM Rendelet I. számú melléklete a megelőző biztosítási időszak és az új biztosítási időszak kezdő napjai közötti időtartam kártörténeti adatai alapján, a kártérítési kötelezettséget keletkeztető károk számától függően állapítja meg a bonus-malus besorolási rendszert. Az NGM Rendeletben foglaltak szerint a Biztosító a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díját - a kártörténeti nyilvántartásból lekérdezett adatok ismeretében - a szerződés bonus-malus besorolása szerint állapítja meg. A jogalkotó által kialakított bonus-malus rendszer nyilvánvaló célja, hogy a kármentességet az elért bonus-fokozatnak megfelelő díjkedvezménnyel jutalmazza, míg a károkozást - a káresemények számától függően - a bonus-malus besorolásban elért fokozat elvesztésével szankcionálja.

A bonus-malus rendszer működtetése azt a jogalkotói célt szolgálja, hogy az üzemben tartó számára díjkedvezményt biztosítson a fennálló kármentes időszakra való tekintettel, továbbá díjtöbbletet érvényesítsen a károkozás esetére. A bonus-malus rendszer nyilvánvalóan a közlekedésben részt vevők egészségét és testi épségét, vagyonbiztonságát, ezen keresztül a közúti közlekedés biztonságát szolgálja, hiszen a károkozás esetében érvényesítendő díjtöbblet megfizetésének kilátásba helyezésével az üzemben tartókat a szabályos, körültekintő, biztonságos közlekedésre ösztönzi.

A bonus-malus besorolási rendszer a kármentes közlekedést támogatja, hiszen az abban megfogalmazódó, a káreseményekhez kapcsolódó közjogi szankciórendszeren keresztül hozzájárul a közúti közlekedés biztonságához azáltal, hogy elősegíti a balesetmentes közlekedést, mivel a Biztosító által teljesített kárfizetés miatti bonus visszasorolás az üzemben tartó részére anyagi veszteséggel jár. A Gfbt. tehát szankcionálja a károkozást, ami a biztosítási díj bonus besorolás változás miatti emelkedésében testesül meg.

Az NGM rendelet ugyan lehetőséget biztosít arra, hogy az üzemben tartó a biztosítónak a teljes kárfizetés összegéről szóló írásbeli értesítését követő 45 napon belül a teljes kárösszeget megfizesse, ugyanakkor az üzemben tartó a „*Sofőr Felelősségbiztosítás (Bónuszőr)*” biztosítási szerződés megkötésével, arányaiban kis összegű díj megfizetése mellett, a felelősségi körébe eső károkozás ellenére, a részéről történő kárfizetés visszatérítése hiányában mentesülhet a Gfbt.-ben és az NGM rendeletben foglalt szankció alól, hiszen a Biztosító átvállalja helyette a fizetési kötelezettséget. A „*Sofőr Felelősségbiztosítás (Bónuszőr)*” biztosítási szerződés jelentőségével kapcsolatosan figyelembe kell azt is venni, hogy az üzemben tartó a szerződés megkötésével még az esetleges károkozást megelőzően kívánja kizárni a jogszabályból eredő — a felelősségi körébe eső károkozás esetére érvényesülő — jogkövetkezmények alkalmazását, így a bonus-malus rendszerben a jogalkotó által előírt szankciórendszerből adódó felelősség, fenyegetettség alól való mentesülést eredményezi a Biztosító termékének igénybe vétele. A Biztosító által értékesített termék tehát a Gfbt. rendelkezéseivel ellentétes cél megvalósítását segíti elő.

Az NGM rendelet egyértelműen meghatározza, hogy a károkozó üzemben tartó jogosult a biztosítónak a teljes kárösszeget megfizetni. A vonatkozó jogszabályi rendelkezés nem egyszerűen a kárösszeg megfizetését határozza meg, hanem azt egyértelműen az üzemben tartó személyéhez köti. A Felügyelet álláspontja szerint, ezért a jogalkotói szándékkal ellentétes bármiféle kötelezettségvállalás, ami az üzemben tartótól - akár díj ellenében - átvállalja a visszafizetés lehetőségét, hiszen az üzemben tartó akkor érezheti az üzemeltetése alatt álló gépjárművel okozott kár súlyát, ha ő teljesíti a megfizetést vagy bonus besorolása a kár biztosító általi kifizetése miatt romlik, mert akkor szembesül az üzemeltetése alatt álló gépjárművel okozott kár tényleges súlyával. Az üzemben tartó által jelképes összegért kötött biztosítás, vagy díjmentesen járó biztosítói szolgáltatás a jogszabályi rendelkezés visszatartó erejének a lehetőségét veszi el. Előbbi megállapítás akkor is helytálló, ha a károkozással érintett gépjárművet ténylegesen nem az üzemben tartó használja (vezeti), mivel ez esetben a gépjármű – az üzembentartóval szemben felelősséggel tartozó – használójával szemben gyengül a gondos, körültekintő vezetés iránti elvárás.

Az előbbiekre figyelemmel a Biztosítónak a Biztosítási feltételek szerint létrejövő biztosítási szerződésekben kikötött szolgáltatása azt sugallja az üzemben tartók részére, hogy minimális ráfordítással – a biztosítási díj megfizetésével – egy esetleges károkozás esetén is a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésének bonus-malus besorolása nem fog romlani a károkozás következtében és a károkozás miatt biztosítási díja sem fog növekedni.

Az üzemben tartó ugyanis, aki a Biztosítóval a Biztosítási feltételek szerint biztosítást köt az NGM rendeletben biztosított visszafizetési lehetőség általa történő igénybe vétele nélkül mentesülhet az NGM rendeletben foglalt bonus-malus besorolásban elért fokozat elvesztésének következménye alól.

A károkozástól – más személyek tulajdonának és testi épségének sértésétől – való tartózkodás a legalapvetőbb erkölcsi értékek egyike, és az ilyen magatartásokat szankcionáló jogi normák teljes körű érvényesüléséhez kiemelkedően fontos társadalmi érdek fűződik. Ennek megfelelően a károkozást szankcionáló jogszabályi rendelkezések érvényesülését kizáró vagy akadályozó polgári jogi szerződések sértik a közérdeket, és ezért nyilvánvalóan a jóerkölcsebe ütköznek. A fentiek alapján a Biztosító „*Sofőr Felelősségbiztosítás (Bónuszőr)*” elnevezésű – a Biztosító kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási termékét – termékének részét képező és az egyes biztosítási szerződések tartalmát meghatározó Biztosítási feltételekben vállalt szolgáltatása sérti a Gfbt. 25. § (1)-(2) bekezdését, továbbá a jóerkölcsebe ütközik, így a Termék jogszabálysértő.

III. A 2013. ÉVRE VONATKOZÓ DÍJTARIFA MEGHIRDETÉSE

III.1. Tényállás

A vizsgálat keretében a Felügyelet 2012. október 30. napján és 2012. október 31. napján ellenőrizte, hogy a Biztosító a www.wabererbiztosito.hu hivatalos honlapján közzétette-e a 2013. január 1-től alkalmazandó díjtarifáját, azonban a honlapon annak szemléje során a díjtartifa sem október 30-án, sem pedig egy nappal később nem volt megtalálható.

A Felügyelet 2012. október 31-én próbavásárlást kezdeményezett a Biztosító 06 (1) 666-6200-os központi telefonszámán, melynek során az automatikusan bejelentkező géphang által elhangzottak után az 1-es gomb megnyomását választotta a Felügyelet munkatársa, mely „a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással kapcsolatos tájékoztatás” menüpontot jelentette.

A Felügyelet által a próbavásárlásról készített jegyzőkönyv tanúsága szerint a Biztosító ügyintézője a Felügyelet munkatársának azon kérdésére, hogy a Biztosító által 2013. évre meghirdetett kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződések díjtarifája megtalálható-e a Biztosító honlapján, úgy nyilatkozott, hogy várhatóan 2012. november 1-jétől lesz látható a díjtartifa hirdetmény a Biztosító hivatalos honlapján.

A Felügyelet a Biztosító honlapját szűrőpróbaszerűen 2012. november 5. napján ismételt ellenőrizte, a Biztosító 2013. január 1-jétől hatályos díjtartifa hirdetménye a honlapon ekkor már fellelhető volt.

III.2. Jogszabályi környezet

A Gfbt. 23. §-a a díjtartifáról és annak meghirdetéséről az alábbiak szerint rendelkezik:

23. § (1) A biztosító a díjat minden egyedi szerződés vonatkozásában a meghirdetett díjtartifa alapján alakítja ki és azt az adott biztosítási időszak alatt - a bonus-malus rendszerre vonatkozó külön rendeletben meghatározottak kivételével - nem változtatja meg.

(2) A biztosítási időszakra, valamint a határozott tartamú szerződésre az időszak, illetve a tartam kezdőnapján érvényben lévő díjtartifát kell alkalmazni.

(3) A biztosító köteles minden egyedi szerződés vonatkozásában a (2) bekezdésben meghatározottak szerint alkalmazandó, a következő naptári évre vonatkozó díjtartifáját október 30-ig legalább két országos napilapban és a honlapján meghirdetni.

(4) A biztosító a meghirdetett díjtartifáját nem változtathatja meg.

A Gfbt. 3. § 5. pontja határozza meg a díjtartifa fogalmát:

„díjtartifa: külön rendeletben meghatározott gépjármű-kategóriánként, és - a flotta kivételével - bonus-malus osztályonként, egy meghatározott naptári évre vonatkozóan a biztosító által megállapított alapidjak és a díj meghatározásánál alkalmazható valamennyi korrekciós tényező összessége.”

III.3. Tényállás minősítése

A Felügyelet megállapítása szerint a Gfbt. által meghatározott, a díjtartifa meghirdetésére vonatkozó kötelezettség azt a célt szolgálja, hogy a gépjármű üzembentartói egyszerűen és átlátható módon tájékozódjanak az egyes biztosítók díjtartifáiról.

A Felügyelet az ellenőrzése során a III.1. pontban foglaltak szerint megállapította, hogy a Biztosító a hivatalos honlapján 2012. október 30. napjáig nem tette közzé a 2013. január 1. napjától hatályos díjtartifa hirdetményét, s a honlapon a díjtartifa 2012. október 31. napján sem volt elérhető. A díjtartifa a Biztosító munkatársának nyilatkozata szerint is legkorábban csak 2012. november 1-jétől volt látható a Biztosító honlapján.

A Felügyelet a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a Biztosító megsértette a Gfbt. 23. §. (3) bekezdésében foglaltakat azáltal, hogy 2012. október 30-áig a honlapján nem tette közzé a 2013. évre vonatkozó díjtartifa hirdetményét.

IV. A TISZTESSÉGTelen KERESKEDELMI GYAKORLAT TILALMÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉS MEGSÉRTÉSE

IV.1. „Casco együttkötési kedvezmény”

IV.1.1. Tényállás

A díjtartifa hirdetmény a „casco együttkötési kedvezmény” feltételeit, a következők szerint határozza meg:

„Személygépkocsira vagy 3,5 t megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira 2012. december 31-e utáni kockázatviselési kezdetű, határozatlan tartalmú kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés esetén érvényesíthető, amennyiben a szerződő az adott gépjármű esetében a KGFB biztosítás megkötésével egyidejűleg a Wáberer Hungária Biztosítónál casco biztosítást köt.”

IV.1.2. Jogszabályi környezet

E kedvezmény megítélésével kapcsolatban alkalmazandó a határozat indokolása II. pontja szerint már tárgyaltnak megfelelően a Gfbt. 23. §-a (1), (2), (3), (4) bekezdése, valamint 3. § 5. pontja vonatkozásában kifejtettek.

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

3. § (1) Tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

(2) Tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,

a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és

b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.”

(3) A (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

Az Fttv. 7. § (1) bekezdése szerint:

7. § (1) Megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely

a) — figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait — az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszertlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és

b) ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas

(a továbbiakban: megtévesztő mulasztás).

Az Fttv. 7. § (3) bekezdése szerint:

(3) E § alkalmazásában

a) az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában,

b) kötelező európai uniós jogi aktus rendelkezéseinek átültetése céljából elfogadott külön jogszabályi rendelkezésekben, illetve

c) az 1. § (4) bekezdésének a)-d) pontja, valamint (5) bekezdésének b) pontja szerinti külön jogszabályi rendelkezésekben

meghatározott tájékoztatási követelményekben előírt információ az ott meghatározott kereskedelmi kommunikáció tekintetében jelentős.

Az Fttv. 1. § (4) bekezdése a) pontja értelmében a biztosítási szolgáltatással kapcsolatban külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv-ben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő.

Az Fttv. 2. § d) pontja szerint kereskedelmi gyakorlat: *„a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja.”*

Az Fttv. 2. § a) pontja szerint fogyasztó: *„az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy.*

Az Fttv. 2. § h) pontja alapján e törvény alkalmazásában ügyleti döntés: *a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.*

IV.1.3. Tényállás minősítése

IV.1.3.1. Az Fttv. alkalmazhatósága

A Felügyelet megállapítása szerint a Gfbt. által meghatározott, a díjtartifa meghirdetésére vonatkozó kötelezettség azt a célt szolgálja, hogy a gépjármű üzemben tartói egyszerűen és átlátható módon tájékozódjanak az egyes biztosítók díjtartifaíráról. A Felügyelet megállapítása szerint a jogalkotó akarata, azaz az átláthatóság akkor érvényesülhet, ha a biztosító a Gfbt. szerinti felkészülési időben, gondos eljárás mellett alakítja ki a hirdetmény tartalmát, és gondoskodik arról, hogy a hirdetmény pontosítást már nem igénylő módon kerüljön megjelentetésre.

Az Fttv. 1. § (4) bekezdése a) pontja értelmében a biztosítási szolgáltatással kapcsolatban külön törvénynek vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabálynak a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan megfogalmazott rendelkezése szerint előírt tájékoztatás jelentős információnak minősül. A fentiekre való tekintettel a fogyasztói döntés meghozatala szempontjából a Gfbt. 23. §-a által előírt díjtartifa hirdetés jelentős információként értékelendő.

A Felügyelet megállapította, hogy a Biztosító által meghirdetett díjtartifa az Fttv. 2. § d) pontjára tekintettel kereskedelmi gyakorlatnak minősül. E szerint kereskedelmi gyakorlat: *„a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével*

közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja.” Megállapítható ugyanis, hogy a díjtartifa a Biztosító által nyújtott, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó szolgáltatása díjszabását tartalmazza. A Felügyelet megállapítása szerint a Biztosító által közzétett díjtartifa alkalmas a fogyasztók üzleti döntésének befolyásolására, hiszen a fogyasztók a díjtartifa ismeretében döntenek arról, hogy fennálló kötelező felelősségbiztosításra vonatkozó szerződésüket az adott biztosítónál fenntartsák, avagy annak felmondása mellett új biztosítási szerződés megkötésére tegyenek ajánlatot.

Megállapítható, hogy a közzétett díjtartifát a Biztosító az Fttv. 2. § a) pontja szerinti fogyasztónak minősülő személyek vonatkozásában is alkalmazta. E szerint fogyasztó: *„az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy.*

Az Fttv. 2. § h) pontja alapján e törvény alkalmazásában üzleti döntés: a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban. A rendelkezés tartalmából megállapítható, hogy a fogyasztó biztosítási szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatának megtétele, ezzel együtt jelenleg érvényben lévő szerződésének felmondása az Fttv. alkalmazásában üzleti döntésnek minősül.

Mind a Gfbt.-nek a díjtartifa meghirdetését előíró rendelkezéséből, mind pedig az Fttv. előírásaiból következik, hogy a díjtartifa hirdetmény útján a Biztosítónak lehetővé kell tennie valamennyi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződéskötési kötelezettséggel terhelt üzembentartó számára, hogy a meglévő, illetve a társbiztosítóknál köthető biztosításának következő biztosítási időszakra vonatkozó díját — a biztosítók közzétételei alapján — egyértelműen meghatározza, és ezáltal a számára legelőnyösebb biztosítás megkötésére legyen képes ajánlatot tenni. Ennek alapján az egyedi díjak megállapításához szükséges, közzéteendő díjtartifának (egyben számítási módszernek) pontosan és teljes körűen tartalmaznia kell, hogy milyen adatok, körülmények figyelembevételével állapítható meg a díjszabás hatálya alá tartozó szerződés egyedi díja.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a díjtartifa alkalmazása feltételeinek meghatározásával kapcsolatos tájékoztatás nem megfelelően világos, nem minden feltételre kiterjedő meghirdetése alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet a teljes körű információk birtokában egyébként nem hozna meg.

IV.1.3.2. Minősítés

A Felügyelet megállapítása szerint a Biztosító a *„Casco együttkötési kedvezmény”* vonatkozásában *amennyiben a szerződő az adott gépjármű esetében a KGFB biztosítás megkötésével egyidejűleg a Wáberer Hungária Biztosítónál casco biztosítást köt*” a fizetendő biztosítási díj vonatkozásában olyan tényezőt jelölt meg, amelynek jövőbeni bizonytalan teljesülésétől függően a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási díj 2013. évi pontos összege nem ítélt meg egyértelműen a fogyasztók számára.

A Biztosító díjtartifa hirdetményének vizsgálata során a Felügyelet megállapította, hogy a Biztosító a fent megállapított magatartás tanúsításával nem biztosította azt, hogy az üzembentartók üzleti döntésük, azaz a Biztosító részére esetlegesen adandó ajánlatuk vonatkozásában valamennyi releváns információ figyelembe vételével járjanak el, és a valós szándékuknak

megfelelő ajánlatot tehessenek a Biztosító részére. Ennek oka az, hogy a Biztosító által meghirdetettek szerint az üzemben tartó a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási ajánlatával egyidőben a „Casco együttkötési kedvezmény” esetében casco biztosítási szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatot képes tenni. Ezzel kapcsolatosan ugyanakkor lényeges, hogy a casco biztosítási szerződés megkötésére vonatkozó ajánlat megtételekor az üzemben tartó nem lehet annak a ténynek a tudatában, hogy a casco biztosítása érvényesen létrejött-e.

Ennek kapcsán figyelembe kell venni azt, hogy a Biztosító felé a casco biztosítási ajánlat megtétele, majd ennek alapján a szerződés érvényes létrejötté időben elválnak egymástól, tekintettel a Biztosítónak a casco biztosítási ajánlat elfogadását megelőző kockázatelbírálási tevékenységére is.

Erre való tekintettel a Biztosító tehát bizonytalan, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási ajánlat megtételekor az üzemben tartó által még nem ismert – jövőben beálló – tényezőtől teszi függővé a kedvezmények megadását, amely tényező a Biztosító kockázatelbírálási tevékenységének időtartamától, illetve annak eredményétől függ. A casco biztosítási ajánlat elfogadása egyebekben sem csak az üzembentartótól függ, az ajánlat elfogadása tekintetében a Biztosítót kötelezettség nem terheli. Az előbbiekre tekintettel tehát az üzemben tartó fogyasztó a kedvezmény igénybevételekor nem tudja előre megítélni, hogy a Biztosítónak tett biztosítási ajánlata alapján a szerződése valójában létrejön-e, és így jogosulttá válik-e a kedvezmény igénybevételére.

A Felügyelet álláspontja szerint a díjtarifa hirdetmény a „Casco együttkötési kedvezmény” vonatkozásában szabott feltételeiben annak lehetőségét teremti meg, hogy az üzemben tartók olyan ügyleti döntést hozzanak meg, amelyet a teljes körű információk ismeretében nem hoztak volna meg.

A hirdetmény ugyanis nem tartalmaz arra vonatkozóan, a fogyasztók ügyleti döntésére lényeges módon kiható információt, hogy a casco biztosítási ajánlat megtétele esetében a biztosítási szerződés nem automatikusan jön létre, hanem az ajánlat elbírálására a Biztosítónak jogosultsága, egyúttal kötelezettsége áll fenn. A hirdetményi tájékoztatás nem tartalmaz arra vonatkozó lényeges közlést sem, hogy amennyiben a casco biztosítási ajánlat alapján nem jön létre a casco biztosításra vonatkozó szerződés, úgy az üzemben tartó nem lesz jogosult a casco együttkötési kedvezményre. E tájékoztatások hiányában a „Casco együttkötési kedvezmény” rovatban feltüntetettek annak a téves, valótlan benyomásnak a keltésére alkalmasak, hogy az üzemben tartó a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási ajánlat megtételével egyidőben tett casco biztosítási ajánlat megtételével bizonyosan jogosulttá válik a casco együttkötési kedvezmény igénybevételére, amely azonban feltételezi a Biztosító részéről a casco biztosítási ajánlat elfogadását.

A Felügyelet a fentiek alapján megállapította, hogy a Biztosító fentiek szerinti magatartása az Fttv. 7. § (1) bekezdése szerinti megtévesztő mulasztást valósította meg, mely sérti az Fttv. 3. § (1) bekezdését.

IV.2. „Díjszámítási képlet” táblázata, az 5. számú táblázat, a 6. számú táblázat, és a 7. számú táblázat

IV.2.1. Tényállás

A Biztosító 2013. január 1. napjától hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtartifa hirdetményének „*Díjkorrekciós pontok (személygépkocsi, tehergépkocsi 3,5 t megengedett legnagyobb össztömegig, motorkerékpárok)*” megnevezésű 5. számú táblázatának jobb oldali oszlopa „2012. január 1-je óta okozott károkat” tartalmazza.

A Biztosító díjtartifa hirdetményének 6. számú táblázata a pontkorrekciókat tartalmazza. A 6. számú táblázatban az „1 kedvezménypont” értéke megegyezik a „0 kedvezménypont” értékével.

A Biztosító 2013. január 1. napjától hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtartifa hirdetményének 7. számú táblázatának fejlécében „kedvezmények” megnevezés alatt szorzó számok vannak feltüntetve.

IV.2.2. Jogsabályi környezet

E kedvezmény megítélésével kapcsolatban alkalmazandó a határozat indokolása III. pontja szerint már tárgyaltaknak megfelelően a Gfbt. 23. §-a (1), (2), (3), (4) bekezdése, valamint 3. § 5. pontja, valamint az Fttv. 3. § (1), (2) és (3) bekezdése, 7. § (1) és (3) bekezdése, 1. § (4) bekezdése a) pontja, 2. § a), d) és h) pontja vonatkozásában kifejtetteket.

IV.2.3. Tényállás minősítése

IV.2.3.1. Az Fttv. alkalmazhatósága

A IV.1.3.1. pontban megfogalmazottak a jelen pontban is irányadóak.

IV.2.3.2. Minősítés

A Felügyelet megállapítása szerint a Biztosító 2013. január 1. napjától hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtartifa hirdetményének „*Díjkorrekciós pontok (személygépkocsi, tehergépkocsi 3,5 t megengedett legnagyobb össztömegig, motorkerékpárok)*” megnevezésű 5. számú táblázata „2012. január 1-je óta okozott kárt” megnevezésű, jobb oldali oszlopa nem értelmezhető a fogyasztó számára, tekintettel arra, hogy a Biztosító díjtartifa hirdetményéből nem derül ki, hogy mikor kell figyelembe venni az abban foglaltakat, tekintettel arra, hogy a díjszámítás menete egyetlen esetben sem hivatkozik erre az oszlopra.

A Felügyelet megállapította továbbá, hogy a Biztosító díjtartifa hirdetményének 6. számú táblázatban az „1 kedvezménypont” értéke megegyezik a „0 kedvezménypont” értékével, azaz az „1 kedvezménypont” valójában nem minősül kedvezménynek, ami a fogyasztók számára a 2013. január 1. napjától hatályos díj kiszámításakor megtévesztő, mert annak figyelembe vétele valójában nem módosítja kedvező irányba a biztosítás díját.

A Felügyelet megállapítása szerint a Biztosító díjtartifa hirdetményének 7. számú táblázatának megnevezése félrevezető, mert a táblázatban a Biztosító nem a táblázat megnevezése szerinti kedvezményeket tünteti fel, hanem abban kedvezmény-szorzókat határoz meg, ami a fogyasztó számára félreértésre adhat okot, mivel a táblázatban foglaltak alapján a fogyasztó számára nem egyértelmű, hogy az abban meghatározott díjmódosító tényezők valójában egymásra ható szorzószámok.

A Biztosító a fent megállapított magatartás tanúsításával nem biztosítja a fogyasztók számára a díjtartifa hirdetmény transzparens módon történő alkalmazhatóságát, nem tájékoztatja, illetve félreérthető, homályos módon tájékoztatja a fogyasztókat olyan információról, amely ahhoz szükséges, hogy kellően megalapozott és tájékozott üzleti döntést tudjanak meghozni.

A Felügyelet a fentiek alapján megállapította, hogy a Biztosító fentiek szerinti magatartása az Fttv. 7. § (1) bekezdése szerinti megtévesztő mulasztást valósította meg, mely sérti az 3. § (1) bekezdését.

IV.3. „Üzemanyag kedvezmény”

IV.3.1. Tényállás

A Felügyelet a hirdetmény áttekintése alapján megállapította, hogy a díjtartifa hirdetmény az „Egyedi szerződések kedvezményei” részben szabályozza az „Üzemanyag kedvezményt” mint díjkorrekciós tényezőt. Az „Üzemanyag kedvezményre” vonatkozó rendelkezések szerint „A kedvezménypont mértéke 2013. január 1. utáni kockázatviselésű szerződések esetén 2 pont, ha a szerződés évfordulós kedvezményt is igénybe vesz. Ha nem jogosult évfordulós kedvezményre, akkor 3 pont a kedvezmény mértéke.

A Biztosító hirdetményének 5. számú táblázata tartalmazza a Díjkorrekciós pontokat, amelyben feltüntetésre került az Üzemanyag kedvezmény is. E táblázat szerint az Üzemanyag kedvezmény – abban az esetben, ha van évfordulós kedvezmény – 3 pont, míg – abban az esetben, ha nincs évfordulós kedvezmény 2 pont.

IV.3.2. Jogszabályi környezet

E kedvezmény megítélésével kapcsolatban alkalmazandó a határozat indokolása III. pontja szerint már tárgyaltnak megfelelően a Gfbt. 23. §-a (1), (2), (3), (4) bekezdése, valamint 3. § 5. pontja, valamint az Fttv. 3. § (1), (2) és (3) bekezdése, 7. § (1) és (3) bekezdése, 1. § (4) bekezdése a) pontja, 2. § a), d) és h) pontja vonatkozásában kifejtetteket.

IV.3.3. A tényállás minősítése

IV.3.3.1. Az Fttv. alkalmazhatósága

A IV.1.3.1. pontban megfogalmazottak a jelen pontban is irányadóak.

IV.3.3.2. Minősítés

A IV.3.1. pontban foglalt tényállás alapján megállapítható, hogy a Biztosító 2013. január 1-től alkalmazandó díjtartifája különböző részeiben az „Üzemanyag kedvezmény” mértékét egymásnak ellentmondóan szabályozza. A kedvezmény meghatározása szerint ugyanis a kedvezménypont mértéke 2013. január 1. utáni kockázatviselésű szerződések esetén 2 pont, ha a szerződés évfordulós kedvezményt is igénybe vesz, ellenkező esetben pedig 3 pont. A Biztosító az 5. számú táblázatban viszont – amely a díjkorrekciós pontokat tartalmazza – éppen ellentétesen határozza meg a kedvezmény mértékét, mivel 3 pontot jelöl meg abban az esetben, ha van évfordulós kedvezmény, és 2 pontot, ha nincs évfordulós kedvezmény.

A Felügyelet megállapítása szerint a Biztosító díjtarifa hirdetményének az Üzemanyag kedvezmény meghatározásában foglaltak, valamint az 5. számú táblázatban feltüntetett pontok félrevezetőek, tekintettel arra, hogy a táblázatban, valamint a meghatározásban szereplő pontok nem egyeznek meg, azok felcserélve szerepelnek.

A Biztosító a fent megállapított magatartás tanúsításával nem biztosítja a fogyasztók számára a díjtarifa hirdetmény transzparens módon történő alkalmazhatóságát, félreérthető, homályos és ellentmondó módon tájékoztatja a fogyasztókat olyan információról, amely ahhoz szükséges, hogy kellően megalapozott és tájékozott üzleti döntést tudjanak meghozni. A Biztosító fenti magatartása következtében a fogyasztónak nincs lehetősége megítélni, hogy az „Üzemanyag kedvezmény” esetében – attól függően, hogy van-e, vagy nincs évfordulós kedvezménye – hány díjkorrekciós pontot kap.

A Felügyelet a fentiek alapján megállapította, hogy a Biztosító fentiek szerinti magatartása az Fttv. 7. § (1) bekezdése szerinti megtévesztő mulasztást valósította meg, mely sérti az 3. § (1) bekezdését.

V. A KÖTELEZŐ GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS BONUS-MALUS OSZTÁLY SZORZÓINAK VIZSGÁLATA

V.1. Tényállás

A Biztosító 2013. január 1-jétől hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtarifa hirdetményének a 4. számú táblázata tartalmazza a következő biztosítási időszakra várható Bonus-Malus fokozatnak megfelelő szorzókat, az „A” oszlopban a 2012. december 31. utáni kockázatviselés kezdetű szerződésekre és a 2013. január 1-je előtt szerződéssel rendelkező flottákra vonatkozóan, illetve a „B” oszlopban a 2013. január 1-je előtti kockázatviselés kezdetű szerződések tekintetében.

4. számú táblázat		
	A	B
M04	2,00	2,00
M03	1,63	2,00
M02	1,35	1,63
M01	1,14	1,35
A00	1,00	1,14
B01	0,80	1,00
B02	0,80	0,80
B03	0,80	0,80
B04	0,75	0,80
B05	0,70	0,75
B06	0,65	0,70
B07	0,61	0,65
B08	0,57	0,61
B09	0,54	0,57
B10	0,50	0,54
B10 plussz	0,45	0,50

A Biztosító 2013. január 1-jétől hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtárfia hirdetménye 4. számú táblázatának „A” oszlopában a B01, B02 valamint B03 osztályok esetén egyaránt 0,80 szorzó van feltüntetve.

A Biztosító 2013. január 1-jétől hatályos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtárfia hirdetménye 4. számú táblázatának „B” oszlopában az M04 és az M03 osztály esetén egyaránt 2,00 szorzó, míg a B02, B03 és B04 osztályok esetén egyaránt 0,80 szorzót jelöl meg.

V.2 Jogszabályi környezet

E kedvezmény megítélésével kapcsolatban alkalmazandó a határozat indokolása II. pontja szerint már tárgyaltnak megfelelően a Gfbt. 23. §-a (1), (2), (3), (4) bekezdése, valamint 3. § 5. pontja vonatkozásában kifejtettek.

A Gfbt. 25. §-ában foglaltak szerint:

25. § (1) Az üzemben tartó a kármentes időszakhoz igazodó díjkedvezményre (bonus) jogosult, illetve az okozott és a biztosító teljesítési kötelezettségét kiváltó káresemények számához igazodó díjtöbblet (malus) fizetésére köteles.

(2) A biztosítók külön rendeletben meghatározottak szerint kötelesek a kártörténeti adatokat felhasználni, a kártörténeti adatokon alapuló bonus-malus rendszert működtetni, továbbá a kártörténeti igazolásokat kiadni.

A bonus-malus rendszer, az abba való besorolás, illetve a kártörténeti igazolások kiadásának szabályairól szóló 21/2011. (VI.10.) NGM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 2. § szerint:

2. § (1) A bonus-malus rendszer a személygépkocsira, motorkerékpárra, autóbuszra, tehergépkocsira, vontatóra, mezőgazdasági vontatóra terjed ki.

(2) A bonus-malus rendszer az (1) bekezdés szerinti gépjármű-kategóriák vonatkozásában egy A00 alap, 10 bonus és 4 malus osztályból áll.

(3) A biztosító az egyedi szerződéseket díjmegállapítás céljából az új biztosítási időszakot közvetlenül megelőző biztosítási időszak és az új biztosítási időszak kezdő napjai közötti időtartam kártörténeti adatai alapján az 1. melléklet szerinti táblázatban meghatározott módon a bonus-malus osztály valamelyikéhez hozzárendeli (besorolás).

(4) A biztosító köteles a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási egyedi szerződéseit a bonus-malus rendszer szerint nyilvántartani.

V.3. A tényállás minősítése

A Gfbt. 25. § (1) bekezdése szerint — a bonus-malus rendszer keretében — az üzemben tartó a „kármentes időszakhoz igazodóan” szerezhetsz jogosultságot a díjkedvezményre, míg a biztosító teljesítési kötelezettségét kiváltó káresemények számához igazodó díjtöbblet fizetésére köteles. A Biztosító a rendelet 1. számú mellékletének megfelelő bonus-malus osztály valamelyikébe köteles besorolni az egyedi szerződéseket, a vonatkozó kártörténeti adatok alapján.

A tárgyalta jogszabályi előírások az előbbieket szerint tehát eltérést nem engedő módon meghatározzák az üzemben tartónak a kárelőzményi adatok alapján történő besorolási jogosultságát, ezzel együtt pedig a Biztosító besorolási kötelezettségét. A jogszabályi előírások ugyanakkor nem csupán az adott szerződés bonus-malus besorolási módját

határozzák meg, hanem azt is rögzítik, hogy az üzemben tartó a kármentes időszak figyelembe vételével, ahhoz igazodóan, annak mértékére figyelemmel díjkedvezményre jogosult. Erre való tekintettel a Gfht. rendelkezése alapján a Biztosító csak olyan bonus-malus rendszert alakíthat ki, amelyben az alkalmazott szorzószámok úgy kell igazodjanak az egyes bonus-malus osztályokhoz, hogy azok tükrözzék a kedvezőbb besorolás tényét. Az előbbiekből következik, hogy a díjtarifában egy bonus-malus osztályhoz tartozó alapidíjnak alacsonyabbnak kell lennie, mint bármely más hátrányosabb osztályhoz tartozó alapidíjnak. Ellenkező esetben az üzemben tartó nem részesül a kármentes időszak hosszához igazodó díjkedvezményben, illetve nem válik kötelessé az okozott károk számától függő díjtöbblet fizetésére.

A jogalkotó által kialakított bonus-malus rendszer nem vitatható célja ugyanis, hogy a kármentességet az elért bonus-fokozatnak megfelelő díjkedvezménnyel jutalmazza, míg a károkozást - a káresemények számától függően - a bonus-malus besorolásban elért fokozat elvesztésével és így az alkalmazandó szorzó emelésével szankcionálja. A Felügyelet értelmezésében ugyanis a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás rendszeréhez kapcsolódó és nem mellőzhetően figyelembe veendő bonus-malus rendszer, illetőleg bármely, jogszabály által kötelezően figyelembe veendőnek minősített, kártörténetet értékelő rendszer mint sajátos jogpolitikai eszköz alapvető funkciója a közúti közlekedés rendjének, mint a jelen kor egyik vitathatatlanul kiemelkedő társadalmi érdekének fenntartása, erősítése a közúti közlekedésben részt vevő szereplők anyagi érdekeltiségének megteremtésén és motivációján keresztül. Ezt a jogalkotói célt a Felügyelet olyan kiemelkedő jelentőségüként értelmezi, amely túlmutat az egyes biztosítók saját üzletpolitikai megfontolásain, így a saját üzletpolitikai szándékok semmilyen módon nem írhatják felül, nem semlegesíthetik ezen jogpolitikai célok érvényesülését, mivel ennek megengedése közvetett módon a közúti közlekedés szereplőinek a – még a gondatlan – károkozást elkerülő magatartásra, a lehető legkörültekintőbb gépjárművezetésre irányuló motivációit lehet képes gyengíteni.

A hirdetményben foglalt, eltérő bonus-malus fokozatokhoz kapcsolódó azonos szorzók alkalmazásával a Biztosító a kedvezőtlenebb malus, avagy bonus besorolású üzemben tartónak azonos, illetve nagyobb kedvezményt biztosít a már alacsonyabb malus vagy magasabb bonus besorolásban található üzemben tartóval szemben, amely magatartás ellentétben áll a bonus-malus besorolás alkalmazásának céljával, a jogalkotó szándékával, továbbá sérti a Biztosítóval szerződő üzemben tartók érdekeit. A Biztosító által alkalmazott bonus-malus rendszer ugyanis rejtett módon lényegében visszasorolást eredményező szorzószámokat tartalmaz, hiszen a B03 osztályba tartozó szerződést a B04 osztállyal, illetve a B05 osztállyal megegyező módon díjazza, annak ellenére, hogy a B05 osztályba sorolt üzembetartóra kisebb, azaz kedvezőbb szorzónak kellene vonatkoznia, tekintettel éppen az üzemben tartónak a „kármentes időszakhoz igazodóan” szerorzhető jogosultságra. Ugyanez vonatkozik a „B” oszlopban feltüntetett M04 és M03, illetve a B01, B02 és B03 osztályokra vonatkozó szorzókra, mivel a Biztosító a fenti bonus-malus fokozatok mindegyikében egyforma – az M04 és M03 osztály esetében 2,00, illetve a B02, B03 és B04 osztályok esetében 0,80 – szorzót tüntet fel. A Biztosító tehát azáltal, hogy a magasabb bonus-malus fokozatra ugyanazt a szorzót alkalmazza, mint az alacsonyabbra az üzemben tartót megillető díjkedvezmény érvényesítéséhez fűződő jogától fosztja meg.

A Felügyelet a fentiek alapján megállapította, hogy a Biztosító a fenti eljárásával megsértette a Gfht. 25. § (1) bekezdését.

VI. A FELÜGYELET ÁLTAL ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉS

VI.1. A Felügyelet által alkalmazott intézkedés a Psztv. 61. § (1) bekezdése alapján

A Psztv. 38. § (5) bekezdése szerint a Felügyeletnek az általa hivatalosan ismert tények alapján megállapított jogszabálysértés esetén lehetősége van intézkedést közvetlenül alkalmazni. A Psztv. 61. § (1) bekezdése alapján, ha a Felügyelet az általa hivatalosan ismert tények alapján megállapítja a biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvényben (a továbbiakban: Bit.), a Gfbt.-ben foglaltak megszegését, megkerülését, elmulasztását vagy késedelmes teljesítését – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a Bit-ben meghatározott, az adott tevékenységre vonatkozó törvény szerinti intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazza. A Bit. 195. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Felügyelet a biztosító kötelezettségének teljesítése, az ügyfelek érdekeinek megóvása, valamint annak érdekében, hogy a biztosítási tevékenység a Bit-nek, illetve ezen tevékenységre vonatkozó más jogszabályoknak és a Felügyelet határozatainak megfeleljen, a Bit-ben, a biztosítási tevékenységre vonatkozó más jogszabályban, továbbá a felügyeleti határozatokban meghatározott feltételeknek való megfelelésre – határidő kitűzésével – kötelezhet.

A fentiek szerinti tényállás és jogszabályi felhatalmazások alapján a Felügyelet a Biztosítót a jelen határozat rendelkező részének I. pontjában foglaltak szerint kötelezte arra, hogy a 2013. január 1-től flottára kötött szerződések vonatkozásában alkalmazandó kötelező gépjármű felelősségbiztosítási díjait rögzítő díjtarifájában határozza meg, hogy a díj meghatározásánál korrekciós tényezőt képező „főtevékenység kedvezmény” alkalmazása szempontjából a flottát üzemben tartó cégnek mely időszakban vagy időpontban kell a díjtarifában meghatározott cégjegyzékbe bejegyzett TEÁOR '08 kóddal rendelkeznie, és a díjtarifa „főtevékenység kedvezményre” vonatkozó rendelkezéseit, valamint a kedvezmény mértékét ennek megfelelő tartalommal 2012. november 16-án, a 2012. október 30-án közzétett díjtarifája közlésével érintett sajtótermékekben és a honlapján jelentesse meg.

A Felügyelet az intézkedés alkalmazása során a Psztv. 61. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények közül az a)-c) pontok alapul vételével tekintettel volt a szabály megsértésének, illetőleg a hiányosságnak a súlyosságára, a cselekménynek a biztonságos működésre, illetve a Biztosító ügyfeleire gyakorolt hatására. A Felügyelet a Psztv. 61. § (4) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében úgy ítélte meg, hogy a Biztosító által elkövetett jogsértés a kötelezés intézkedés alkalmazásával reparálható. A Felügyelet megítélése szerint a feltárt jogsértés a megfelelő reparálásuk esetén nem hordoznak olyan rendszerbeli kockázatot, amely jelentősen veszélyeztetné a Biztosító, illetve a biztosítási piac biztonságos működését. Ezek alapján a Felügyelet a kötelezés alkalmazását elegendőnek látta azon jogalkalmazói cél eléréséhez, hogy a Biztosítót a jövőben visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözze a Biztosítót a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására.

VI.2. A Felügyelet által alkalmazott intézkedés a Psztv. 71. § (1) bekezdése alapján

A Psztv. 71. § (1) bekezdése szerint:

„71. § (1) Ha a Felügyelet megállapítja a fogyasztóvédelmi rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi ellenőrzés során hozott határozatának megsértését, a 61. § (4) bekezdés a), c) és e)-i) pontjában felsoroltak figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazza:

- b) elrendeli a jogsértő állapot megszüntetését,*
d) határidő tűzésével a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére kötelezheti a jogsértőt azzal, hogy az a hibák, hiányosságok megszüntetése érdekében tett intézkedéséről köteles értesíteni a Felügyeletet.
f) fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki.”

VI.2.1. A jogsértés megszüntetésére kötelezés a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megvalósítása miatt

Tekintettel a fentiek szerint összegzett megállapításokra, a Felügyelet a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a határozat rendelkező része IV. pontjában kötelezte a Biztosítót a 2013. évre meghirdetett díjtartifa fogyasztók megtévesztésére alkalmas tartalmának megszüntetésére, annak előírásával, hogy a díjtartifának a megvalósított jogszabálysértést érintő részét, a jogszabálysértést nélkülöző módon 2012. november 16-án, a 2011. október 30-án közzétett díjtartifája közlésével érintett sajtótermékekben, valamint a honlapján jelentesse meg.

Ezen túlmenően a kötelezést – a V. pont szerinti fogyasztóvédelmi bírság kiszabása mellett – szükségesnek tartottam azon jogalkalmazói cél eléréséhez is, hogy a Biztosító a jövőben tartózkodjon a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözve legyen a jogszabálysértéseket megvalósító körülményei megváltoztatására.

VI.2.2. A jogsértés megszüntetésére kötelezés a bonus-malus osztály szorzóira vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt

Tekintettel a fentiek szerint összegzett megállapításokra a Felügyelet a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a határozat rendelkező része VI. pontjában arra kötelezte a Biztosítót, hogy 2013. január 2-án – a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjtartifa meghirdetésére ezen időpontban hatályos jogszabályi rendelkezésekkel összhangban, az ekkor megengedett lehető leghamarabbi hatálybalépési időponttal – olyan kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjtartifát hirdessen meg, amely az egyedi szerződések bonus-malus díjszorzóit a bonus-malus rendszerre vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban – és valamennyi egyedi szerződésre kiterjedően – határozza meg.

A jogsértés megszüntetése érdekében tett intézkedésről a Felügyelet értesítésének előírását a Felügyelet arra való tekintettel mellőzte, hogy hivatalból figyelemmel kíséri a kötelezettség teljesítését.

VI.2.3. A fogyasztóvédelmi bírság kiszabása

A Psztv. 71. § (1) bekezdés f) pontja szerint, ha a Felügyelet megállapítja a fogyasztóvédelmi rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi ellenőrzés során hozott határozatának megsértését, a 61. § (4) bekezdés a), c) és e)-i) pontjában felsoroltak figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki. A Psztv. 72. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a fogyasztóvédelmi bírság összege a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó, százmillió forintot meghaladó éves nettó árbevételel rendelkező szervezet vagy személy esetében tizenötezer forinttól az éves nettó árbevételenek öt százalékáig, de legfeljebb százmillió forintig, illetve a fogyasztók széles körének jelentős vagyoni hátránnyal fenyegető helyzetet okozó jogsértés esetén legfeljebb kétmilliárd forintig terjedhet.

A Felügyelet tevékenységének a Psztv. 1. § (3) bekezdésének e) pontjában rögzített egyik célja a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek a védelme. A Psztv. 64. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértésének közös jellemzője, hogy azok minden esetben magukban hordozzák a pénzügyi szervezetek fogyasztónak minősülő ügyfelei érdekének sérelmét, illetve annak lehetőségét. A Felügyelet tevékenységének fenti céljára tekintettel határozottan kíván fellépni minden olyan, a fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárásaiban tapasztalt vagy egyéb módon tudomására jutott magatartással szemben, amely sérti vagy alkalmas arra, hogy sértse a pénzügyi szervezetek ügyfeleinek érdekeit. A Felügyelet az előbbieket alapján amellet, hogy a jogsértő magatartás további folytatását megtiltó fogyasztóvédelmi intézkedést is alkalmazta, a Biztosítóval szemben a fogyasztóvédelmi rendelkezések jövőbeli maradéktalan érvényesülésének kikényszerítése érdekében fogyasztóvédelmi bírság kiszabását is szükségesnek tartotta.

VI.2.3.1. A fogyasztóvédelmi bírság kiszabása a díjtarifa közzétételre vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt

Tekintettel a fentiek szerint összegzett vizsgálati megállapításokra, a Felügyelet a határozat rendelkező része III. pontjában foglaltak szerint határozott és a Biztosítóval szemben — a jogsértés súlya, továbbá az eset összes körülményeinek figyelembe vételével — 1 000 000,- Ft összegű fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki.

A Felügyelet a határozat rendelkező részében kiszabott bírság összegének a meghatározásakor a Psztv. 71. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Psztv. 61. § (4) bekezdésének a) és c) pontjai alapján azt vette figyelembe, hogy a Gfbt. által meghatározott, a díjtarifa meghirdetésére vonatkozó kötelezettség azt a célt szolgálja, hogy a gépjármű üzemmentartói egyszerűen és átlátható módon tájékozódjanak az egyes biztosítók díjtarifáiról. A Biztosító azzal az eljárásával, hogy a honlapján nem tette közzé a 2013. január 1. napjától hatályos, 2013. évre vonatkozó díjtarifa hirdetményét az üzemben tartók tájékozódáshoz való jogát sértette meg, azáltal, hogy az üzemben tartók számára nem tette lehetővé, hogy a jogszabályban előírt határidőben tájékozódjanak a Biztosító következő évre vonatkozó díjtarifájáról, mely tájékoztatás jogalkotó által elvárt egyik módja a honlapján történő közzététel.

A Felügyelet a bírság kiszabásakor enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy a Biztosító a 2013. évre vonatkozó díjtarifa hirdetménye utólagosan a honlapon már kihelyezésre került.

VI.2.3.2. A fogyasztóvédelmi bírság kiszabása a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt

Tekintettel a fentiek szerint összegzett vizsgálati megállapításokra, a Felügyelet a határozat rendelkező része V. pontjában foglaltak szerint határozott és a Biztosítóval szemben — a jogsértés súlya, továbbá az eset összes körülményeinek figyelembe vételével — 1 000 000,- Ft összegű fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki.

A Felügyelet a határozat rendelkező részében kiszabott bírság összegének a meghatározásakor a Psztv. 71. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Psztv. 61. § (4) bekezdésének a) és c) pontjai alapján elsősorban arra volt tekintettel, hogy az egyén piaci autonómiájának

védelmére szolgáló fogyasztói jogok egyik legfontosabbika a termékről, illetve a szolgáltatásról történő megfelelő tájékoztatáshoz való jog. A biztosítók számára a fogyasztóval szemben tanúsítandó magatartásra vonatkozó jogszabályi kötelezettségek célja az, hogy a biztosított és a szerződő egyenlőtlén helyzetére, illetve a biztosítási szerződések sajátosságaira tekintettel a Biztosító ügyfele a valóságnak megfelelő, közérthető, egyértelmű és részletes tájékoztatást kapjon a biztosítási szerződés jellemzőiről, a kedvezményekről annak érdekében, hogy a szerződés megkötésekor és annak tartama során üzleti döntéseit valamennyi lényeges és a valóságnak megfelelő információ ismeretében hozhassa meg.

A jogsértés súlyát illetően a Felügyelet figyelembe vette, hogy a fogyasztóknak alapvető joga fűződik ahhoz, hogy minden olyan információ a rendelkezésükre álljon, amely ahhoz szükséges, hogy kellően megalapozott és tájékozott üzleti döntést tudjanak meghozni. A Biztosító azzal, hogy a 2013. évre vonatkozó díjtarifa hirdetményében a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot megvalósító módon tájékoztatta az üzemben tartókat, mellyel az üzemben tartókat a tájékozott, a releváns körülményekre tekintettel levő üzleti döntésük meghozatalának szabadságában korlátozta, így tájékoztatása alkalmas volt a fogyasztói döntés torzítására. A Felügyelet megítélése szerint a Biztosító által meghirdetett díjtarifa több szempontból sem nem volt kellően pontos, tekintettel arra, hogy a Biztosító a díjtarifa hirdetményének a jelen határozat indokolása IV. pontjában kifogásoltak tekintetében nem nyújt egyértelmű tájékoztatást a fogyasztók részére.

A Felügyelet a fentiek alapján a kiszabott fogyasztóvédelmi bírság összegét, figyelemmel a Psztv. 72 § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rögzített bírságkeretre, és tekintettel a Psztv. 61. § (4) bekezdésének a), c) pontjában foglalt mérlegelési szempontok fentiek szerinti értékelésére a díjtarifa közzétételre vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt 1.000.000,- Ft-ban, azaz egymillió forintban, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt pedig szintén 1.000.000,- Ft-ban, azaz egymillió forintban állapította meg. A Felügyelet ezen összegű fogyasztóvédelmi bírság kiszabásával elérhetőnek látta azt a jogalkalmazói célt, hogy a Biztosítót a jövőre nézve visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözze a Biztosítót a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására. A Felügyelet ezen bírságösszeg kiszabását tartotta továbbá alkalmasnak arra, hogy a többi piaci szereplő számára jelezzem azt, hogy a Felügyelet a jelen határozatban feltárt jogsértések elkövetését megfelelő nyomatékú fogyasztóvédelmi bírság kiszabásával szankcionálja.

A Felügyelet a fentiek szerint határozatában számot adott azon körülményekről, amelyek alapján indokoltnak és szükségesnek tartotta a fentiekben megjelölt jogkövetkezmények alkalmazását.

A határozatot a Felügyelet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdése alapján, a Psztv. 4. § (1) bekezdése a)-r) pontjában, a 7. § d) és e) pontja, a 38. § (1), (2) és (5) bekezdése, a 61. § (1) és (4) bekezdése, a 62. § (1) a) pontja, a 64. § - 73. §-aiban, valamint a Bit. 195. § (1) bekezdés a) és c) pontjaiban biztosított hatáskörében eljárva hozta meg.

A késedelmi pótlék Felügyelet általi felszámításának lehetőségét a Ket. 132. §-a biztosítja. A közigazgatási végrehajtás szabályainak a Felügyelet által kiszabott bírság kapcsán való alkalmazási lehetősége a Psztv. 46. § (1) bekezdésén, valamint a Ket. 126. § (1) bekezdésének a) pontján alapul.

A határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 100. § (1) bekezdés d) pontján, a 100. § (2) bekezdésén, 109. § (1) bekezdésén, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 326. § (7) bekezdésén, a 327. § (1)-(2) bekezdésein és 330. § (2) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (1) bekezdés c) pontja és 73/A. § (3) bekezdése értelmében a közlés napjával jogerős.

Budapest, 2012. november 10.

Dr. Szász Károly s.k.
a PSZÁF elnöke